

Oponentský posudek bakalářské práce Adély Dorňákové **Obchodní domy Baťa v Praze, Praha 2013**

Dorňáková si vybrala osm staveb firmy Baťa, které byly postaveny na území Prahy. Navazuje tím na stále výraznější zájem o architekturu baťovského Zlína a vůbec o kulturní kontext Baťovy podnikatelské činnosti.

Výběr pražských domů je nejspíše smysluplný a logický. Každému je věnován řádný medailon, takže práce poněkud připomíná encyklopedii. K tomu svádí především rozsáhlé úvody o původní zástavbě a situaci nově postavených domů, které bych s klidem zkrátil. Právě tato „slovníková“ metoda je asi největším problémem práce. Autorce totiž nedovoluje rozepsat se obecněji s důrazem na jednotlivé problémy o zmiňovaných domech, jednotlivé kolonky hesel domů ji sráží k popisu. Nutno ovšem říci, že v oblasti heuristické odvedla Dorňáková velký kus práce. Tam, kde to bylo možné, autorka dohledala jakýkoliv záznam či zmínku o stavbě, změnách i dalším přijetí. Z jejich popisů se dozvíme leccos zajímavého, například i to, že Baťa nezapomněl ve svých obchodních domech ani na automaty na krémy či tkaničky.

V případě baťovské architektury je na místě uvažovat nejen o originalitě a autorství, ale také o kopii, standardizaci a sériovosti (obchodních domů), tedy o tom, jak se tyto principy raného kapitalismu dostávají do architektury a vyčleňují architekta – autora. Dorňáková to naznačuje v textu, mohla by tomu ovšem věnovat více pozornosti.

Asi nejlepší je závěr, možná proto, že se tam nemusela vtěsnat do žádné „rubriky“. Zajímavé je srovnání s dalšími firmami, které stavěly obchodní domy na území Prahy. Autorka ovšem plně nevysvětlila, proč v pozdějších obchodních domech roste počet bytových jednotek. Bylo to pro zaměstnance firmy? Nebo aby firma profitovala z nájemného?

Adéla Dorňáková napsala práci z hlediska metodologie neatraktivní, ovšem z hlediska výstupů a výsledků velmi cennou. Právě tato skutečnost, tj. převážení pozitivních a často neznámých faktů o jednotlivých domech a zdůraznění kontextu výstavby obchodních domů v ČSR obecně, je na ní nejcennější.

Proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 8.9. 2013

Prof. Vojtěch Lahoda

